

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ג'

(יד) אֶת מִי נֹעֵץ וַיְבִינְהוּ וַיִּלְמְדוּהוּ בְּאֶרֶח מִשְׁפָּט וַיִּלְמְדוּהוּ דַעַת וַדְרָךְ תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֵנּוּ: (יה) להון דבעון מן קדמוהי אסבר חוכמא ואלפינון אורח דדין ויהב לבניהון אוריתא ואורח דסוכלתנו לבני בניהון הודעינון:

(טו) הֵן גּוֹיִם כְּמֹד מְדַלִּי וְכִשְׁחָק מְאֻזְנִים נְחֻשְׁבוּ הֵן אֲיִים כְּדָק יְטוּל: (טז) הא עמיא כטפא מדול וכעיול מוזניא חשיבין הא נגותא כדוקא דפרח:

רש"י

(יד) את מי נועץ ויבינהו – את מי מן העכו"ם נועץ כמו שנועץ עם הנביאי' כמו שנא' בצברהם וה' אמר המכסה אני מאברהם (בראשית כו) וגו'. ויבינהו וילמדוהו באורח משפט – את מי מן העכו"ם עשה כן שלמדו חכמה כמו שעשה לאברהם שנתן לב להכירו מאליו ולהבין בחור' שנא' וישמור משמרתי ואומר למען אשר יארה (בראשית יח) וגו' וכליותיו היו נובעות חכמה שנא' אף לילות יסרוני כליותי (תהלים טז). (את מי נועץ ויבינהו – האיש להקב"ה הן כל גוים לפניו כמר מדלי ואיך ילמדו לו):

(טו) הן גוים כמר מדלי – העכו"ם הממאנים להכיר את בוראם ואין חשובין לו להעמיד מהם לנביאים לגלות סודו. כמר מדלי – כטיפה מרה המטפטפת משולי הדלי ומשקע טנופת המים ורוקבין העז, לימוניד"א זלע"ז. וכשחק מאזונים – שהנחוש' מעלה עיפוש ומשתחקה. כדק – אבק דק. יטול – כאבק הגישא ועולה על ידי רוח כדק אשר ינטל:

(יז) כרועה – אשר עדרו ירעה בזרועו מקבץ טלאים ובחיקו נושאם. עלות ינהל – מיניקתא צניח מדבר, האון המניקות. ינהל – כמו מנהל:

(יז) מי מדד וגו' – כל זה היה צו כח לעשות וכ"ף שיש צו כח לשמור הבטחות הללו. בשעלו – זהליתו שנא' דרכת צים סוסיד (חזקוק ג), בשעלו כמו (במדבר כז) במשעול הכרמים שציל, ד"א שעל שם כלי הוא וכן בשעלי שעורים (יחזקאל יג). תכן – אמולח"ר זלע"ז לשון מדה ומנין כמו ותוכן לבנים תחנו (שמות ה). וכל בשליש – ומדד בשלישיו' שליש מדבר שליש יסוב שליש ימי' ונהרות, ל"א בשליש מגודל עד אמה שלישא לאצבעות, ומנחם פי' שהוא שם כלי וכן ותשקמו דמעות שליש (תהלים ס). ושקל בפלס הרים – הכל לפי הארץ הר כבד תקע בארץ קשה והקלים בארץ רכה:

(יג) מי תכן – את רוח הקודש צפי הנביאים ה' תכנו וכדאי הוא להאמן. ואיש ענתו יודיענו – רוחו כן ת"י ולפי משמעו ואיש ענתו מוסב לראש המקרא מי תכן את רוחו ומי איש ענתו אשר יודיענו להקב"ה ענה:

כתובים – תהילים פרק עד' יח-כב'

(יח) זְכַר זֹאת אוֹיֵב תִּרְף יְהוָה וְעַם נָבָל נֶאֱצַו שְׂמֹךְ: (יח) אדכר דא בעיל דבבא מגדף יי ועמא טפשא דרחיקו שמך:

(יט) אֵל תִּתֵּן לְחַיִּית נֶפֶשׁ תוֹרֶךְ חַיִּית עֲנִיָּיִךְ אֵל תִּשְׁבַּח לְנֶצַח: (יט) לא תמסור לפלחי מזריא דמתילין לחיות ברא נפשת מאלפי אוריתך חייהון דעניך לא תתנשי לעלמין:

(כ) הַבֵּט לַבְּרִית כִּי מִלְּאוּ מִחֲשָׁבֵי אֶרֶץ נְאוֹת חָמָס: (כ) אסתכל לקימא דגזרתא לאבהתן ארום אתמליאו בניהון חשוכא פריס על ארעא ואוניאותא וחטופין:

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ג'

(כא) אֵל יֵשֵׁב דָּךְ נִכְלָם עָנִי וְאֶבְיוֹן יִהְלָלוּ שְׂמֵךְ: (כא) לא יתוב מסכן מכסיף ענייא וחשוכא ישבחון שמך:

(כב) קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבָה זְכֹר חֲרַפְתָּךְ מִנִּי נָבֵל כָּל הַיּוֹם: (כב) קום אלהא נצי מצותך אדבר קלנא דעמך מן מלכא טפשא כל יומא:

רש"י

(יח) זכר זאת אויב וגו' – ואחרי שכל השועתנו בך זכור זאת אשר האויב חרף אותך בהשמידו אותנו: (יט) אל תהן לחית – לגדולי האומות כמו (שמואל ז כ"ג) ויאספו פלשתים לחיה. נפש תורך – תור שלך וי"ת לשון תורים ובני יונה התור הזה משמת הזכר בן זוגה אינה מזדווגת לאחר אף ישראל לא החליפוך באל אחר

אע"פ שרחקת מהם והיו כאלמנה. חית ענייך – נפש ענייך: (כ) הבט לבצית – אשר כרת את אבותינו. נאות חמס – נוח חמס לשון מדור: (כא) אל ישוב דך נכלס – אל ישוב דך מלפניך בחפילתו נכלס: (כב) חרפתך – גרופיך כמו זאת אויב חרף:

משנה – טוטה פרק ג'

(א) הִיָּה נוֹטֵל אֶת מִנְחָתָהּ מִתּוֹךְ כְּפִיפָה מִצְרִית וְנוֹתְנָה לְתוֹךְ כְּפִי שְׂרֵת, וְנוֹתְנָה עַל יָדָהּ. וְכֵהֵן מִנִּיחַ יָדוֹ מִתַּחְתֵּיהָ וּמִנִּיפָהּ:

רע"ב – (א) היה נוטל – בעלה את המנחה, שאין מלות כהונה במנחות אלא מקמיצה ואילך. והגשה נמי תחילת קמיצה היא שאין זר קרב למזבח. אבל קדושי כלי וליקה ובלילה, במנחות הטעונות שמן, כשר בזר: ונותנה על ידה – להניף: וכהן מניח ידו תחתיה –

(ב) הניף והגיש, קמיץ והקטיר, והשאר נאכל לכהנים. היה משקה ואחר כך מקריב את מנחתה. רבי שמעון אומר, מקריב את מנחתה ואחר כך היה משקה, שנאמר (במדבר ה) ואחר ישקה את האשה את המים. אם השקה ואחר כך הקריב את מנחתה, פשרה:

רע"ב – (ב) והגיש – לקרן מערבית דרומית: והשאר נאכל לכהנים – שכל הנקמנות שייריהן נאכלים: היה משקה ואחר כך מקריב את מנחתה – תלתא קראי כתיבי. והשקה קמא, ואחר ישקה, והשקה בתרא. והשקה קמא, לגופיה, שמשקה אחר שנמחקה המגילה קודם הקטרת המנחה. ואחר ישקה, אע"ג דמשמע דוקא, על כרחיך מקרא האמור ראשון נדרש לגופו, ומקראות יתירות האמורות אחריו ניתנו לידרש, הלכך ואחר ישקה אע"פ שנכתב אחר הקטרת המנחה

אקודם הקטרה קאי, ואמחיקה הכתובה למעלה קאי, וקאמר דאם לא נמחקה יפה ועדיין רישומן של אותיות ניכר לא ישקנה. והשקה בתרא, לאשמועינן שאם נמחקה המגילה ואמרה איני שותה, מערערין אותה ומשקין אותה בעל כרחיה: רבי שמעון אומר מקריב את מנחתה ואחר כך משקה – על כרחיך ואחר ישקה דוקא הוא ודוקא כתביה לאחר הקטרה. והשקה קמא, שאם זדיעבד השקה ואחר כך הקריב מנחתה, כשרה. והשקה בתרא, שאם נמחקה המגילה ואמרה

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ג'

איני שותה, מערערין אותה ומשקין אותה
 (ג) עד שלא נמחקה המגלה אמרה איני שותה, מגלתה נגנזת, ומנחתה מתפזרת על הדשן. ואין מגלתה כשרה להשקות בה שוטה אחרת. נמחקה המגלה ואמרה טמאה אני, המים נשפכין ומנחתה מתפזרת על הדשן. נמחקה המגלה ואמרה איני שותה, מערערים אותה ומשקין אותה בעל כרחיה:

לשמה, לכתיב (ס) ועשה לה הכהן, כל עשייתה לשמה: המים נשפכים – לכיון לחמרה טמאה אני, דוקה ועומדת היא. ומים המרים לא נתנו ללא לזכר בהם את הספק: מערערים אותה – ללמא טהורה היא, ומחמת בעיותה קאמרה:

רע"ב – (ג) מגילתה נגזת – כלל ההיכל: ומנחתה מתפזרת על הדשן – ונשרפת על בית הדשן שהיה בעזרה שקורפים סם פסולי קדשי קדשים, להואיל וקדשה בכלי שרת טעונה שריפה בעזרה: ואין מגילתה כשרה להשקות ובה] שוטה אחרת – דבעינן כתיבה
 (ד) אינה מספקת לשתות עד שפניה מוריקות ועיניה בולטות והיא מתמלאת גידיו, והם אומרים הוציאוה (הוציאוה), שלא תטמא את העזרה. אם יש לה זכות, היתה תולה לה. יש זכות תולה אחת, יש זכות תולה שתי שנים, יש זכות תולה שלש שנים. מכאן אומר בן עזאי, חיב אדם ללמד את בתו תורה, שאם תשתה, תדע שהזכות תולה לה. רבי אליעזר אומר, כל המלמד את בתו תורה, כאלו מלמדה תפלות. רבי יהושע אומר, רוצה אשה בקב ותפלות מתשעה קבין ופרישות. הוא היה אומר, חסיד שוטה, ורשע ערום, ואשה פרושה, ומכות פרושין, הרי אלו מבלי עולם:

כדכתיב (משלי ח') אני חכמה שכנתי ערמה: רוצה אשה בקב – ליוון מזונות מועטים, ויהא תשמיש מצוי לה: מתשעה קבין ופרישות – לפרוש מן התשמיש, הלכך אין טוב שתלמוד תורה: חסיד שוטה – מפרש בגמרא כגון לטבעה אשה צנהר ואמר לאו אורח ארעא לאסתכלי באתתא ולאלולה: רשע ערום – כגון המטעים דכריו לדיין קודם שיצא בעל דין חצירו. ומשנפתחו כלב הדיין שערי זכות לדברי זה, קשה לסלקו, והרי רשעתו וערמתו של זה שעבר על לא תשיא שמע שוא (שמות כ"ג): ואשה פרושה – כגון אשה כשפנית שהיתה עוורת רחם הגסים היולדות בכשפיה ובשעה שהיתה היולדת מקשה בלדתה היתה אומרת אלך ואתפלל אולי תקובל תפלתי וסותרת כשפיה ויולדת: ומכות פרושים – שמכה עצמו להראות שהוא עניו ולנוע, כגון שמהלך עקב כלל גדול ואינו

רע"ב – (ז) אינה מספקת לשתות וכו' – בגמרא מוכיח דמתניתין ר' עקיבא היא דסבר כר"ש דאמר מקריב מנחתה ואח"כ משקה אותה, דכמה ללא קרבה מנחתה לא דקוי לה מילא, לכתיב (במדבר ה) מנחת זכרון מזכרת עון: מתמלאת גידים – מתוך שבשרה נפוח נראית כמלאת גידים: שלא תטמא את העזרה – לא מטומאת מת קאמר, אלא שלא תפרוס נדה ותטמא שער נקור ועזרת נשים שתלא דרך שם, שגדה וזבה אסורין לכנוס בהר הבית. אבל המת עצמו מותר להכניסו להר הבית ולשער נקור שלא נתקדשו בקדושת העזרה: יש לה זכות וכו' – בגמרא מפרש דזכות תורה הוא תולה לה שהולכה בניה לבית הספר והמתניה לבעלה שיאל חוץ לעיר לעסוק בתורה: כאלו מלמדה תפלות – חבור משכב אנשים. שמתוך התורה היא מזינה ערמימות ועושה דבריה בהלנע.

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ג'

ויואל ממנו דם, והוא הנקרא פרוש קוזאי, כלומר שמקיו דם מראשו מחמת פרישותו: הרי חלו מכלי העולם – שרונים להראות לבזיות שהם חסידים ואין תוכם כזרם:

(ה) רבי שמעון אומר, אין זכות תולדה במים המרים. ואם אתה אומר, הזכות תולדה במים המאירים, מדהה אתה את המים בפני כל הנשים השותות, ומוציא אתה שם רע על הטהורות ששתו שאומרים טמאות הן אלא שתלתה להן זכות. רבי אומר, הזכות תולדה במים המאירים, ואינה יולדת ואינה משבחת, אלא מתנונה והולכת, לסוף היא מתה באותה מיתה:

רע"ב – (ה) מדהה אתה את המים – מחסר ומחשיך. הגוון החסר נקרא ליהיה כלשון משנה:

(ו) נטמאת מנחתה עד שלא קדשה בפלי, הרי היא ככל המנחות ותפדה, ואם משקדשה בפלי, הרי היא ככל המנחות ותשרף. ואלו שמנחותיהן נשרפות, האומרת טמאה אני לה, ושפאו לה עדים שהיא טמאה, והאומרת אני שותה, ושבעלה אינו רוצה להשקותה, ושבעלה בא עליה בדרך. וכל הנשואות לבהנים, מנחותיהן נשרפות:

נשרפים שיריה על בית הדשן ואין נאכלים, מפני שיט לכהן בעלה חלק בה שמטלו היא זאה, והתורה אמרה (ויקרא ו') וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל, ואין כולה כליל מפני שיט לה חלק בה שלכפרתה היא זאה, הא כילד, הקומץ קרב בעלמנו והשירים קרבין בעלמנו:

רע"ב – (ו) נטמאת מנחתה עד שלא קדשה בכלי הרי היא ככל המנחות – שנטמאו עד שלא קדשו בכלי: ותפדה – ותאל לחולין ומן המעות יקנה אחרת: ותשרף – שקדשה קדושת הגוף ואינה יולאה עוד לחולין: וכל הנשואות לכהנים מנחותיהן נשרפות – ואפילו קרב קומץ כהלכתו ולא נטמאת,

(ז) בית ישראל שנסאת לבהן, מנחתה נשרפת. וכהנת שנסאת לישראל, מנחתה נאכלת. מדה בין בהן לכהנת, מנחת כהנת נאכלת, מנחת כהן אינה נאכלת. כהנת מתחללת, וכהן אין מתחלל. כהנת מטמאה למתים, ואין כהן מטמא למתים. כהן אוכל בקדשי קדשים, ואין כהנת אוכלת בקדשי קדשים:

עמה הוא פסול לעבודה, משגרסה חוזר להכשרו, דכתיב (שם כ"א) ולא יחלל זרעו, זרעו חלל, והוא אינו חלל: כהנת מטמאה למתים – דכתיב (שם) בני אהרן, ולא בנות אהרן: ואין כהנת אוכלת בקדשי קדשים – דחטאת ואשם ומנחה זכולהו כתיב (שם ו') כל זכר בני אהרן יאכלנו:

רע"ב – (ז) וכהנת שנסאת לישראל – בה כהן: מנחתה נאכלת – דכל מנחת כהן כליל תהיה, כתיב, כהן ולא כהנת. וכן כהנת אלמנה וגרושה שהזיאה מנחת נדבה נאכלת: כהנת מתחללת – מן התרומה ומן הכהונה. אם נבעלה לפסולים שוב אינה חוזרת לכשרותה לעולם: כהן אינו מתחלל – אם נשא גרושה חללה או זונה, אלא כל זמן שהוא

(ח) מדה בין איש לאשה. האישה פורע ופורם, ואין האשה פורעת ופורמת. האישה מדיר את בנו בנזיר, ואין האשה מדירת את בנה בנזיר. האישה מגלח

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ג'

על נזירות אביו, ואין האשה מגלחת על נזירות אביה. האיש מוכר את בתו, ואין האשה מוכרת את בתה. האיש מקדש את בתו, ואין האשה מקדשת את בתה. האיש נסקל ערם, ואין האשה נסקלת ערמה. האיש נתלה, ואין האשה נתלית. האיש נמפר בגבבתו, ואין האשה נמפרת בגבבתה:

וגם זו הלכה ואין לה סמך: האיש מקדש את בתו – מקבל קדושי בתו קטנה שלא מדעתה דכתיב (דברים כ"ב) את בתי נתתי לאיש הזה: האיש נסקל ערם – דכתיב (ויקרא כ"ד) ורגמו אותו, וא"ל לומר אותו ולא אותה, דהא כתיב (דברים י"ז) והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההיא, אלא אותו בלא כסותו אבל אותה בכסותה: האיש נתלה – דכתיב (שם כ"א) ותלית אותו על עץ, אותו ולא אותה: האיש נמפר בגבבתו – דכתיב (שמות כ"ב) ונמכר בגניבתו, ולא בגניבתה:

רע"ב – (ח) האיש פורע ופורס – כשהוא מנוגע פורע את ראשו ופורס את בגדיו, דכתיב (סם י"ג) איש כרוע הוא וכו', איש פורע ופורס, ואין אשה פורעת ופורמת: האיש מזיר בנו בנזיר – בנו קטן. וחלה נזירתו עליו ואפילו לכשיגדל. וזו הלכה היא בנזיר ואין לה סמך מן התורה: האיש מגלח על נזירות אביו – אם נזיר אביו בנזירות והפריש קרבנותיו ומת והיה בנו נזיר או שנזיר בנזירות לאחר מיתת אביו. הרי הבן מגלח ביום מלאת ומזיח קרבנות שהפריש אביו.

גמרא – סוטה דף כב' ע"א

תנו רבנן בתולה צליינית ואלמנה שובבית וקטן שלא בלו לו חדשיו הרי אלו מבלי עולם איני והאמר רבי יוחנן למדנו יראת חטא מבתולה וקיבול שכר מאלמנה יראת חטא מבתולה דרבי יוחנן שמעה לההיא בתולה דנפלה אאפה וקאמרה רבונו של עולם בראת גן עדן ובראת גיהנם בראת צדיקים ובראת רשעים יהי רצון מלפניך שלא יכשלו בי בני אדם קיבול שכר מאלמנה דההיא אלמנה דהואי בי כנישתא בשיבבותה כל יומא הות אתיא ומצלה בי מדרשיה דרבי יוחנן אמר לה בתי לא בית הכנסת בשיבבותך אמרה ליה רבי ולא שכר פסיעות יש לי כי קאמר כגון יוחני בת רטיבי.

ומכות פרושין וכו': תנו רבנן שבעה פרושין הן פרוש שיכמי פרוש נקפי פרוש קיזאי פרוש מדוכיא פרוש מה חובתי ואעשנה פרוש מאהבה פרוש מיראה פרוש שיכמי זה העושה מעשה שכם פרוש נקפי זה המנקיף את רגליו פרוש קיזאי א"ר נחמן בר יצחק זה המקיז דם לכתלים פרוש מדוכיא אמר רבה בר שילא דמשפע כי מדוכיא פרוש מה חובתי ואעשנה הא מעליותא היא אלא דאמר מה חובתי תו ואעשנה פרוש מאהבה פרוש מיראה אמרו ליה אביי ורבא לתנא לא תיתני פרוש מאהבה פרוש מיראה דאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפי" שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה אמר רב נחמן בר יצחק דמטמרא

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ג'

מטמרא ודמגליא מגליא בי דינא רבה ליתפרע מהני דחפו גונדי אמר לה ינאי מלכא לדביתיה אל תתיראי מן הפרושין ולא ממי שאינן פרושין אלא מן העבועין שדומין לפרושין שמעשיהן כמעשה זמרי ומבקשין שכר כפנחס:

רש"י על הגמרא

מכה ראשן זכותל והדס יולא: למשפע – הולך כפוף: כי מדוכיא – זוכנא עשוי כמקבת וראשן כפוף: פרוש מה חובתי ואעשה – למדוני מה עלי לעשות ואעשה: הא מעליותא היא – אם אינו צקי צאיסורין ודקדוקי מצות וצא ללמוד: מה חובתי תו ואעשה – מה לעשות עוד ולא עשיתי ומראה עצמו כאילו קיים את הכל: פרוש מאהבה – מאהבת שכר המצות ולא לאהבת מצות הצורא: מיראה – של עונשין אלא מה על האדם לעשות מאהבת הש"י כאשר לונו ה' אלהינו וסוף השכר לבא: למטמרא מטמרא כו' – הנסותרות נסותרות מצני אדם והגלויות גלויות ומ"מ לב"ד הגדול כולם גלויות והוא יפרע מן המתכסים בטליות ומראין עצמן כפרושין ואינן פרושין: אל תתיראי מן הפרושין – שהפרושין היו שונאין אותו לפי שהרג מן החכמים הרבה ונהפך להיות דוקי כדאמר בקידושין (דף סו) וכשמת היתה אשתו יראה מהן שלא יעצירו המלוכה מצניה והיתה אומרת לו לבקש מלפניהם עליה ואמר לה אל תתיראי מן הפרושין שצדיקים הן ולא יגמלוך רעה ולא לבניך שלא חטאו להם: ולא ממי שאינן פרושין – שהם אזהביי: אלא מן הצבועים – כלומר שאין מראיהם כחולדותם אלא צבועין מצחוץ ואין תוכן כבדם: שמעשיהם כמעשה זמרי – שהן רשעים ומבקשים שכר כפנחס אומרים לצבועים לצבדן כפנחס ואיכא דמפרש לה לענין כניעותא:

ייליני – בעלת תפלה: ואלמנה שובבית – בעלת שכינות הולכת ומבקרת שכינותיה תמיד: הרי אלו מצלי עולם – שאינן אלא נואפות ומכשפות ומראות עצמן כצדקניות שלא יבדקו אחריהן: קטן שלא כלו לו חדשיו – לקמן מפרש: וקיצול שכר מאלמנה – שהיתה טורחת עצמה יותר מן האורח כדי לקבל שכר כדמפרש ואזיל למדנו שיטריח אדם עצמו צמורה לקבל שכר יותר: צרחה צדיקים – לנחול ג"ע: צרחה רשעים – לירש גיהנם: שלא יכשלו בי בני אדם – להפסיד חלקם על ידי מגן עדן ולירש גיהנם: כי קאמר – מצלי עולם: כגון יוחני בת רטיבי – אלמנה מכספה היתה וכשמגיע עת לידת אשה היתה עוורת רחמה צמכשפות ולאחר שצמטערת הרבה היתה אומרת אלך ואבקש רחמים אולי תשמע תפילתי והולכת וסותרת כשפיה והולך יולא פעם אחת היה לה שכיר יום צביתה והיא הלכה לבית האשה היוולדת ושמע השכיר קול הכשפים מתהקשקשין בכלי כמו שהולך מהקשקש צמעי האם וצא ופתח את מגופת הכלי והכשפים ילאו והולך נולד וידעו כי בעלת כשפים היא: פרוש שיכמי פרוש נקפי פרוש קיזאי פרוש מדוכיא – כולוה מפרש להו: מעשה שם – שאלו שלא לשם שמים אף זה מעשיו להנאתו שיכבדוהו בני אדם ולא לשם שמים: המנקה רגליו – מהלך בשפלות עקב צל גדול ואינו מרים רגליו מן הארץ ומתוך כך מנהק אצבעותיו באצבעים: מקיז דם לכתלים – עושה עצמו כעווס עיניו שלא יסתכל צנשים ומתוך כך

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ג'

זוהר – ואתחנן דף רס' ע"ב

אמר רבי יהודה, בכל עובדיו, פעי בר נש לשואה לקבליה לקודשא בריה
הוא, והא אוקימנא מלה. רבי יהודה לטעמיה, דאמר רבי יהודה, האי מאן
דאזיל בארחא, יכוין לתלת מלין, ועילא מנהון עלותא, ואף על גב דעלותא
יתיר עלאה מפלא, תרי חברי או תלתא דלעאן במלי דאורייתא. דהא לא
מסתפי, בגין דשכינתא (ס"א ועילא מנהון עלותא, ועלאה מכלהו, חברייא
במלי דאורייתא. דהא שכינתא) אשתתפא בהדייהו. (כי הא ד) רבי אלעזר
ורבי חייא הוו אזלי בארחא, אמר רבי אלעזר (ס"א חייא) פתיב, (בראשית ג) ויעש
י' אלהים לאדם ולאשתו פתנות עור. וכי עד השתא פשיטי הוו מההוא
עור. אין. אלא מאני לבושי יקר הוו. אמר ליה רבי חייא, אי הכי לא
אתחזון להו אפילו פתנות עור. וכי תימא דעד לא חאבו אלבישו להו, לא.
אלא לבתר דחבו פתיב, ויעש י' אלהים לאדם ולאשתו פתנות עור
וילבישם וגו'.

אמר ליה, הכי הוא ודאי, בקדמיתא הוו פגוונא דלעילא, ומתפשטן מן גוונא
דלתתא, והוה נהורא דלעילא אסתר עלייהו. ולבתר דחבו, אהדר לון פגוונא
דהאי עלמא, ואעבר מנייהו גוונא דלעילא. מה פתיב. ויעש י' אלהים
לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם מגוונא דהאי עלמא. פתיב (שמות כט)
ואת אהרן ואת בניו תקריב והלבשתם פתנות, התם פגוונא דלעילא. הכא
פגוונא דלתתא. התם פתנות שש, הכא פתנות עור. ואף על גב דאיהו הכי,
שפירא דאינון לבושין סליק על פלא. (בראשית ג) ותפקחנה עיני שניהם
(בטיפסא) דהאי עלמא, מה דלא הוה קודם, דהוו משגחין ופקחין
לעילא. לזמנא דאתי פתיב, (ישעיה מב) והולכתני עורים בדרך לא ידעו וגו'.
זמין קודשא בריה הוא לאפקחא עיניו דלא חפימין, ולאסתתפללא (דף רס"ב
ע"א) בחכמתא עלאה, ולאדתבקא במאי דלא אתדבקו בהאי עלמא, בגין
דינדעון למאריהון. זכאין אינון צדיקיא, דיזכון לההיא חכמתא, דלאו
חכמתא פההיא חכמתא, ולא ידעה פההיא ידעה, ולא דבקותא פההיא
דבקותא:

עד דהוו אזלי, חזו אינון לסטים אזלי בתרייהו, לאקפחא לון. אסתפל בהו
רבי אלעזר, אתו תרין חיון ברא וקטלי לון. אמר רבי אלעזר, בריה רחמנא
דשיובו, קרא עלייהו, (משלי ד) בלכתך לא יצר צעדה ואם תרוץ לא תכשל,
וכתיב (תהלים צא) כי מלאכיו יצוה לך וגו'. וכתיב (שם) כי בי חשק ואפלטתהו:

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ג'

הלכה – הרמב"ם הלכות תפילה פרק יג'

(א) בשחרית במוסף ובנעילה הכהנים נושאים את כפיהם אבל במנחה אין נשיאת כפים מפני שבמנחה כבר סעדו כל העם ושמא שתו הכהנים יין ושכור אסור בנשיאת כפים ואפילו ביום תענית אין נושאים כפיהן במנחה גזרה מנחת תענית מפני מנחת כל יום:

(ב) במה דברים אמורים בתעניות שמתפללין בו מנחה ונעילה כגון צום כפור ותענית צבור אבל תענית שאין בו נעילה כגון תשעה באב ושבעה עשר בתמוז הואיל ותפלת מנחה שלהם סמוך לשקיעת החמה הרי נראית כנעילה ואינה מתחלפת במנחה של כל יום ולפיכך יש בה נשיאת כפים וכהן שעבר ועלה לדוכן במנחה של יום הכפורים הואיל והדבר ידוע שאין שם שכרות הרי זה נושא כפיו ואין מורידין אותו מפני החשד שלא יאמרו פסול היה לפיכך הורידוהו:

לע"נ

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גר גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה
בת שמואלה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.